

	27.Mar	3.Nis	Değişim		27.Mar	3.Nis	Değişim
BIST-100 Endeksi	88.125	89.553	% 1,6 ▲	EUR/USD	1,1140	1,0808	-% 3,0 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%11,30	%11,95	65 bp ▲	USD/TL	6,4530	6,7290	% 4,3 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	492	645	153 bp ▲	EUR/TL	7,1913	7,2709	% 1,1 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	843	832	-% 1,3 ▼	Altın (USD/ons)	1.618	1.616	-% 0,1 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%0,74	%0,59	-16 bp ▼	Petrol (USD/varil)	24,9	34,1	% 36,8 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta dünya genelinde koronavirus vaka sayısı 1 milyon 250 bini, hayatını kaybeden kişi sayısı da 65 bini aştı. Merkez bankaları ve hükümetler tarafından koronavirüse karşı ilave tedbirler alınmaya devam edilirken, salgının küresel ekonomi üzerindeki olumsuz etkisi açıklanan satın alma yöneticileri endeksi (PMI) verilerinde de gözlemlendi. ABD’de geçtiğimiz hafta işsizlik maaşına başvuran kişi sayısı 6,6 milyon ile rekor seviyeye yükseldi. Ülkede işsizlik oranının %3,5’ten %4,4’e yükselmesi dikkat çekti. Küresel borsa endekslerinde yılın ilk çeyreğinde düşüş %20’yi aşarken, gelişmekte olan ekonomilerden portföy çıkışları rekor düzeye ulaştı. Petrol fiyatları üretim kesintisine ilişkin haberlerle dalgalı bir seyir izledi. Yurt içinde yıllık TÜFE artışı %11,86’ya geriledi.

Koronavirüsün etkilerini hafifletmek için yeni tedbirler alınıyor.

Dünya genelinde toplam koronavirus vaka sayısı 1 milyon 250 binin üzerine çıkarken salgının etkilerini hafifletmek için yeni tedbirler alınıyor. Avrupa Birliği, koronavirus salgını nedeniyle 37 milyar euroluk bir fon kurulmasını ve uçuş izin kurallarının askıya alınmasını içeren acil tedbirleri onayladı. Avustralya, istihdama yönelik 80 milyar USD büyüklüğünde mali destek paketi açıklayarak çalışan ücretlerine destek taahhüdünde bulundu. Küresel ölçekte merkez bankaları da yeni önlemler almaya devam etti. Fed, 6 Nisan’dan itibaren en az 6 ay süresince diğer merkez bankalarına geçici repo imkanı sağlayacağını duyurdu. Buna göre, yabancı merkez bankaları ellerindeki ABD Hazine tahvilleri karşılığında gecelik vadede dolar likiditesi temin edebilecek. Çin Merkez Bankası, son 5 yılın en büyük faiz indirimine giderek ters repo faizini 20 baz puan düşürürken, küçük bankalar için zorunlu karşılık oranını 100 baz puan indirdi.

Euro Alanı’nda ekonomik aktivitede olumsuz görünüm belirginleşiyor.

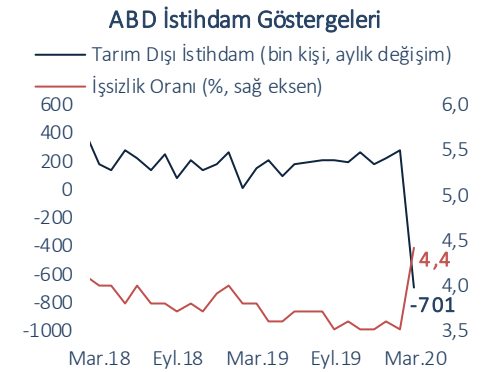
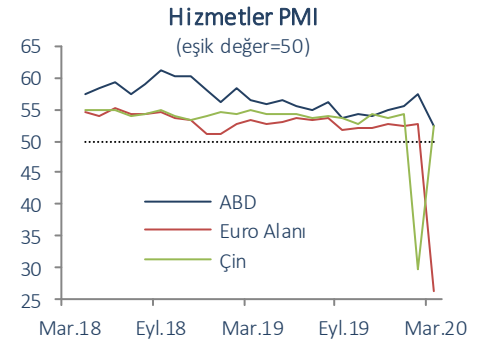
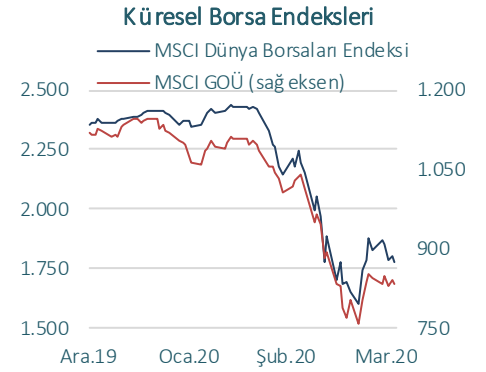
Euro Alanı’nda ekonomik güven endeksi Mart ayında 94,5’e indi. Bölgede imalat PMI son 92 ayın en düşüğü olan 44,5 düzeyine gerilerken, hizmetler PMI verisi hızlı bir düşüş sergileyerek 26,4 oldu. Böylece Şubat ayında 51,6 değerini alan Euro Alanı bileşik PMI verisi Mart ayında 29,7’ye geriledi. Almanya’da salgın karşısında bazı fabrikaların kapatılması imalat PMI verisinin üretim alt endeksinin Mart ayında yaklaşık 11 yılın en sert düşüşünü gerçekleştirmesine neden oldu. Almanya’da Şubat’ta 52,5 olan hizmetler PMI, Mart’ta 31,7 puana gerileyerek verinin yayınlanmaya başladığı tarih olan Haziran 1997’den bu yana en düşük değerini aldı.

Çin’de imalat PMI sınai aktivitede canlanmaya işaret etti.

Çin’de imalat PMI verisi Mart ayında 52 değerini alarak 45 olan beklentinin oldukça üzerinde gerçekleşti. Şubat’ta 28,9 olan bileşik PMI verisi de bu dönemde 53 düzeyine yükseldi. Ülkede özel sektörün performansını yansıtan Caixin imalat PMI verisi Mart’ta beklentilerin üstünde açıklanarak 50,1 oldu. Çin’in PMI verilerindeki iyileşme, koronavirüsün ülkedeki etkisinin Şubat’a kıyasla azalmaya başladığına ve ekonomik hayatta normalleşmeye işaret ediyor. Öte yandan, ülkede ekonomik aktivitedeki hareketliliğin devamının ülkenin ana ihrac pazarlarındaki talebin canlanması ile mümkün olabileceği düşünülüyor.

ABD’de istihdam piyasasında hızlı bozulma gözleniyor.

ABD’de geçtiğimiz hafta işsizlik maaşı başvuruları salgın nedeniyle yaşanan işten çıkarmalar sonrasında 6,6 milyon kişi ile 3,5 milyon kişi düzeyindeki piyasa beklentisinin oldukça üzerinde gerçekleşti. Böylece, son iki haftada ülkedeki başvuru sayısı yaklaşık 10 milyon kişiye ulaştı. ABD’de Mart ayında tarım dışı istihdam Eylül 2010’dan beri ilk kez düşerek 701 bin kişi azalırken, işsizlik oranı %3,5’ten %4,4’e yükseldi. Ayrıca, ABD ISM imalat endeksi Mart ayında 49,1 ile 50 eşik değerinin altında kalarak sektörde daralmaya işaret etti. Yeni siparişler alt endeksinin son 11 yılın en düşük seviyesine inmesi de resesyon kaygılarını besledi.

Kaynak: Datastream, Johns Hopkins Üniversitesi

Gelişmekte olan piyasalardan portföy çıkışı rekor seviyede...

Uluslararası Finans Enstitüsü'nün (IIF) açıkladığı verilere göre Mart ayında gelişmekte olan ülkelerden 83,3 milyar USD düzeyinde portföy yatırımı çıkışı kaydedildi. Tarihi yüksek seviyede gerçekleşen sermaye çıkışının 52,4 milyar USD'lik bölümü hisse senedi piyasalarından, 31 milyar USD'lik bölümü ise borçlanma araçları piyasalarından gerçekleşti.

Petrol fiyatlarında dalgalı seyir...

ABD Başkanı Trump, Rusya ve Suudi Arabistan'ın petrol üretiminde günlük 10-15 milyon varil kesintiye gitmelerini beklediğini ifade etti. OPEC ile OPEC dışı bazı üretici ülkeler arasında petrol piyasalarını istikrara kavuşturmak için 6 Nisan'da yapılacağı açıklanan video konferans 9 Nisan'a ertelenirken, petrol fiyatlarında geçtiğimiz hafta oldukça dalgalı bir seyir izlendi. Trump'ın açıklamasından sonra Perşembe günü gün içinde 36 USD'nin üzerine çıkan Brent türü petrol fiyatı olumlu haberlere karşın anlaşmaya ilişkin belirsizliklerin sürmesiyle bir miktar geriledi. Brent türü ham petrolün varil fiyatı haftalık bazda %37 artarak haftayı 34,1 USD seviyesinden tamamladı.

Koronavirüs salgınının olumsuz etkisi yurt içinde de hissediliyor.

İmalat PMI da Şubat ayında gördüğü iki yılın zirvesi olan 52,4 seviyesinden Mart'ta 48,1'e inerek sektörde yavaşlamaya işaret etti. Yeni siparişler alt endeksi art arda üç aylık büyümenin ardından Şubat'taki 53,9 seviyesinden 43,4'e inerken, ihracat siparişleri alt endeksi Mart 2009'dan bu yana en düşük seviye olan 42'ye geriledi. Genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre ihracat hacmi Mart ayında yıllık bazda %17,8 azalarak 13,4 milyar USD olurken, ithalat %3,1 artarak 18,8 milyar USD'ye yükseldi. Yılın ilk 2 ayında %4,1 oranında artan ihracat, Mart'taki gerilemeye bağlı olarak ilk çeyrekte %3,9 düşüş kaydetti.

Enflasyon Mart'ta aylık %0,57, yıllık %11,86 oldu.

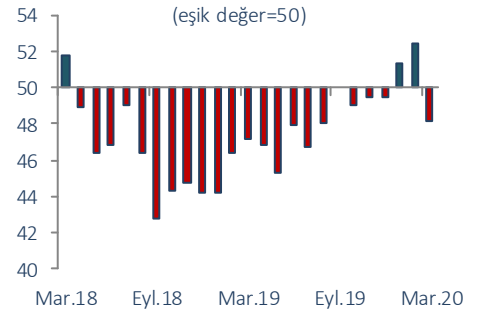
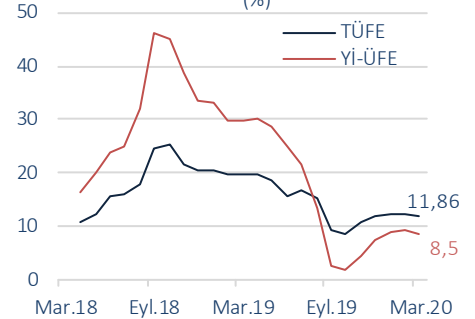
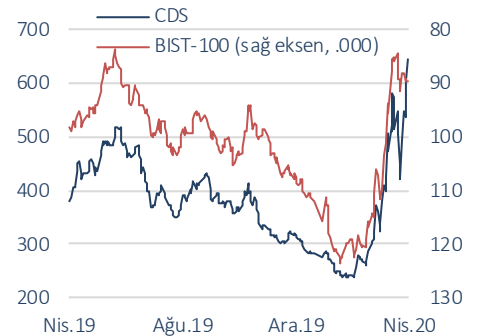
Mart ayında TÜFE bir önceki aya göre %0,57 ile piyasa beklentilerine paralel yükseldi. Bu dönemde yurt içi ÜFE (Yİ-ÜFE) artışı %0,87 düzeyinde gerçekleşti. Kasım ayından bu yana yukarı yönlü seyir izleyen yıllık tüketici enflasyonu Mart ayında %11,86 düzeyine geriledi. Benzer şekilde yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu da Şubat'a kıyasla bir miktar düşerek Mart'ta %8,5 oldu. Mart'ta 12 ana harcama grubundan 10'unda fiyatlar bir önceki aya kıyasla artış kaydetti. Sağlık %2,8 ile fiyatların en fazla arttığı ana harcama grubu oldu.

Yurt içinde ilave tedbirler...

TCMB 31 Mart 2020'de, DiBS piyasası likiditesini destekleyerek parasal aktarım mekanizmasının güçlendirilmesine, bankaların TL ve YP likidite yönetimlerinde esnekliğin artırılmasına, reel sektöre kredi akışının kesintisiz devamının sağlanmasına ve salgından etkilenen ihracatçı firmaların desteklenmesine yönelik ilave tedbirler aldı. Böylece, TCMB'nin teminat havuzunun genişletilmesine ve İşsizlik Sigorta Fonu'nun likidite ihtiyacının piyasa işleyişi üzerindeki olası etkilerinin sınırlandırılmasına yönelik adımlar atıldığı görülüyor. BDDK da koronavirüsten ekonomik olarak etkilenenlerin finansman koşullarını kolaylaştırmak amacıyla yeni kararlar aldı. Kredi kartı borcu ötelenen vatandaşlara 31 Aralık 2020'ye kadar asgari tutar da dâhil ödemesiz dönem tanımlanabilmesine imkan sağlanırken, finansal kuruluşların ilk çeyreğe ilişkin raporları için belirlenmiş süreler 60'ar gün uzatıldı.

Finansal piyasalar...

Küresel hisse senedi piyasaları çeyreklik bazda tarihinin en olumsuz performanslarından birini sergiledi. MCSI dünya borsaları endeksi çeyreklik bazda %21 değer kaybederken, gelişmekte olan ülke borsalarındaki düşüş %24 oldu. Küresel piyasalar paralelinde BIST-100 endeksinde bu hafta %1,6 artış yaşanırken, USD/TL kuru %4,3 yükselerek 6,73 seviyesinden haftayı tamamladı. 2 yıllık gösterge tahvilin bileşik faiz oranı 65 baz puan yükselişle %11,95 oldu. Türkiye'nin CDS primi ise hafta boyunca 153 baz puan yükselerek 645 baz puan oldu.

Brent Petrol Fiyatı
(USD/varil)**İmalat PMI**
(eşik değer=50)**Yıllık Enflasyon**
(%)**CDS ve BIST-100 Endeksi**

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
6 Nisan	Euro Alanı Sentix Güven Endeksi	Nisan	-42,9 (G)	-17,1
7 Nisan	Almanya Sanayi Üretimi, aylık değişim	Şubat	-%0,9	%3,0
	ABD Konut Fiyatları, aylık % değişim	Mart	%0,0	%0,3
8 Nisan	Hazine İç Borç Ödemesi (74 milyon TL)	Nisan	-	-
9 Nisan	İngiltere GSYH, yıllık öncü	Şubat	%0,5	%0,6
	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	Nisan	5 milyon kişi	6,65 milyon kişi
	ABD Michigan Güven Endeksi	Nisan	75	79,1
10 Nisan	ABD TÜFE, aylık	Nisan	-%0,3	%0,1
	TR İşsizlik Oranı	Ocak	-	%13,7
	Hazine İç Borç Ödemesi (43 milyon TL)	Nisan	-	-

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlkim Bengisu Tuncer
Uzman Yardımcısı
bengisu.tuncer@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.